

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 32/21
U Luxembourg 4. ožujka 2021.

Presuda u predmetu C-362/19 P
Komisija/Fútbol Club Barcelona

Sud je ukinuo presudu Općeg suda kojom je bila poništena Komisijina odluka kojom se porezni sustav četiriju španjolskih profesionalnih nogometnih klubova kvalificira kao državna potpora

Tužba koju je protiv te odluke bio podnio Fútbol Club Barcelona konačno se odbija

Španjolski zakon donesen 1990. obvezivao je sve španjolske profesionalne sportske klubove da se preoblikuju u sportska dionička društva, osim profesionalnih sportskih klubova koji su ostvarili pozitivan rezultat tijekom razdoblja koja su prethodila donošenju tog zakona. Fútbol Club Barcelona (FCB) i druga tri profesionalna nogometna kluba koja su bila obuhvaćena tom iznimkom – Club Atlético Osasuna (Pamplona), Athletic Club (Bilbao) i Real Madrid Club de Fútbol (Madrid) – tako su odabrali da nastave djelovati u obliku neprofitnih pravnih osoba i na tom su temelju ostvarili posebnu poreznu stopu za svoju dobit. Kako je ta posebna porezna stopa ostala niža od stope primjenjive na sportska dionička društva do 2016., Komisija je svojom odlukom od 4. srpnja 2016.¹ zaključila da je taj propis, kojim je uvedena porezna povlastica u području poreza na dobit u korist dotičnih četiriju klubova, predstavljao nezakonit i nespojiv sustav potpora te je naložila Španjolskoj da ga okonča i povрати pojedinačne potpore koje su isplaćene korisnicima navedenog sustava.

Opći sud Europske unije, pred kojim je FCB pokrenuo postupak protiv sporne odluke, presudom od 26. veljače 2019.² poništio je tu odluku zbog toga što Komisija nije u dovoljnoj mjeri utvrdila postojanje gospodarske prednosti dodijeljene korisnicima predmetne mjere. Opći sud osobito je smatrao da Komisija nije dovoljno ispitala je li prednost koja je proizlazila iz te smanjene porezne stope mogla biti uravnotežena nepovoljnijom stopom odbitka za reinvestiranje neočekivane dobiti koja je bila primjenjiva na profesionalne nogometne klubove koji djeluju u obliku neprofitne pravne osobe u odnosu na onu koja je bila primjenjiva na subjekte koji djeluju kao sportska dionička društva.

U svojoj presudi od 4. ožujka 2021. Sud je prihvatio zahtjeve iz žalbe koju je podnijela Komisija i ukinuo pobijanu presudu. U prilog svojoj žalbi Komisija je iznijela jedan žalbeni razlog, koji se temeljio na povredi članka 107. stavka 1. UFEU-a, u pogledu, s jedne strane, pojma „prednost koja može činiti državnu potporu“ u smislu te odredbe i, s druge strane, obveza koje ima u okviru ispitivanja postojanja potpore, osobito s obzirom na postojanje prednosti. U tom kontekstu, Sud precizira zahtjeve u pogledu dokazivanja koji se odnose na Komisiju u okviru analize kojom se utvrđuje daje li porezni sustav prednost svojim korisnicima i stoga može li taj sustav činiti „državnu potporu“ u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a.

Ocjena Suda

U okviru ocjene osnovanosti jedinog iznesenog žalbenog razloga, **Sud je utvrdio, kao prvo, da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava kada je smatrao da se sporna odluka trebala**

¹ Odluka Komisije (EU) 2016/2391 od 4. srpnja 2016. o državnoj potpori SA.29769 (2013/C) (ex 2013/NN) koju je dodijelila Španjolska za određene nogometne klubove (SL 2016., L 357, str. 1.)

² Presuda od 26. veljače 2019., Fútbol Club Barcelona/Komisija, [T-865/16](#) (vidjeti također [PM br. 17/19](#))

analizirati kao odluka koja se istodobno odnosi i na sustav potpora³ i na pojedinačne potpore jer se Komisija u svojoj odluci izjasnila i o pojedinačnim potporama dodijeljenima četirima klubovima korisnicima, poimence navedenima. Naime, u slučaju sustava potpora važno je razlikovati donošenje tog sustava od potpora koje su dodijeljene na njegovu temelju. Pojedinačne mjere kojima se samo provodi sustav potpora samo su provedbene mjere općeg sustava koje se načelno ne moraju prijaviti Komisiji.

No, u ovom slučaju Sud smatra da se sporna mjera odnosi na takav sustav potpora jer posebne porezne odredbe koje su primjenjive na neprofitne subjekte, osobito smanjena porezna stopa, mogu već samo zbog te mjere donijeti korist svakom od prihvatljivih nogometnih klubova, koji su utvrđeni na opći i apstraktan način, za neodređeno razdoblje i iznos a da nisu potrebne dodatne mjere primjene i da te odredbe ne budu vezane za poseban projekt. Stoga sama činjenica da su u ovom slučaju potpore bile dodijeljene pojedinačno klubovima na temelju predmetnog sustava potpora ne može utjecati na ispitivanje koje treba provesti Komisija u svrhu određivanja postojanja prednosti. U tim je okolnostima stoga Opći sud pogrešno ocijenio takvu okolnost mjerodavnom.

Kao drugo, Sud je utvrdio da je pogreška koja se tiče prava koju je počinio Opći sud iskrivila njegove zaključke kad je riječ o doseg obveza koje Komisija ima u pogledu dokaza postojanja prednosti. Naime, ta pogrešna premisa navela je Opći sud na to da smatra da je Komisija morala u svrhu svoje analize uzeti u obzir ne samo dobivenu prednost koja proizlazi iz smanjene porezne stope nego i druge sastavnice predmetnog poreznog sustava koje smatra nerazdvojivima, kao što su to mogućnosti odbitka, u mjeri u kojoj njihovo ograničenje može uravnotežiti navedenu prednost. Sud podsjeća na to da Komisija, naravno, mora provesti opću procjenu sustava potpora uzimajući u obzir sve sastavnice koje čine njegova svojstvena obilježja, kako povoljna tako i nepovoljna za njegove korisnike. Međutim, ispitivanje postojanja prednosti ne može ovisiti o financijskoj situaciji korisnika tog sustava u trenutku daljnje dodjele pojedinačnih potpora na temelju tog sustava. Osobito, **nemogućnost određivanja, u trenutku donošenja sustava potpora, točnog iznosa po poreznom razdoblju prednosti koju je doista stekao svaki od njegovih korisnika ne može spriječiti Komisiju da utvrdi da je taj sustav mogao od tog stadija pribaviti korist potonjima i, povezano s tim, ne može osloboditi dotičnu državu članicu od ključne obveze da prijavi takav sustav.** Naime, iako je Komisija, kao što je to Opći sud priznao u pobijanoj presudi, u okviru analize poreznog sustava, na temelju ažuriranih podataka, bila dužna provjeriti je li se prednost doista ostvarila tijekom sljedećih poreznih razdoblja i, prema potrebi, je li takva prednost bila kompenzirana nepogodnostima utvrđenima tijekom drugih poreznih razdoblja, države članice koje ne ispunje svoju obvezu prijave takvog sustava predmetnim pristupom bile bi stavljene u povoljniji položaj. **Stoga Komisija mora samo u stadiju mogućeg povrata pojedinačnih potpora dodijeljenih na temelju predmetnog sustava potpora provjeriti pojedinačnu situaciju svakog korisnika, pri čemu takav povrat zahtijeva utvrđenje točnog iznosa potpore koju su potonji doista ostvarili u svakom poreznom razdoblju.**

U ovom slučaju nesporno je da im je od trenutka svojeg donošenja sustav potpora koji proizlazi iz sporne mjere – s obzirom na to da je određenim klubovima prihvatljivima za taj sustav, među kojima je bio FCB, iznimno davao mogućnost da nastave djelovati kao neprofitni subjekt – omogućio ostvarivanje koristi od smanjene porezne stope u odnosu na onu koja je primjenjiva na klubove koji djeluju kao sportsko dioničko društvo. Time je **predmetni sustav potpora mogao od trenutka svojeg donošenja staviti klubove koji djeluju kao neprofitni subjekt u povoljniji položaj u odnosu na klubove koji djeluju kao sportska dionička društva, pribavljajući im prednost koja može biti obuhvaćena člankom 107. stavkom 1. UFEU-a.** Slijedi da, kako bi u dovoljnoj mjeri dokazala da predmetni sustav potpora pribavlja svojim korisnicima prednost koja ulazi u područje članka 107. stavka 1. UFEU-a, **Komisija nije bila dužna u spornoj odluci ispitati utjecaj odbitka za reinvestiranje neočekivane dobiti ni odgode u obliku poreznog kredita, a osobito neutraliziraju li taj odbitak ili te mogućnosti prednost koja proizlazi iz smanjene porezne stope.** Stoga valja utvrditi da je **Opći sud počinio pogrešku koja se tiče**

³ U smislu članka 1. točke (d) Uredbe Vijeća (EU) 2015/1589 od 13. srpnja 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. [UFEU-a] (SL 2015., L 248, str. 9.)

prava kada je odlučio da je Komisija bila dužna provesti takvo ispitivanje, prema potrebi, tražeći relevantne podatke. Posljedično, Sud je ukinuo pobijanu presudu u toj točki.

Konačno, što se tiče posljedica tog ukidanja pobijane presude, Sud je najprije ocijenio da je Opći sud, kako bi prihvatio tužbu za poništenje sporne odluke, pobijanom presudom prihvatio drugi tužbeni razlog, koji se u biti temelji na nepotpunoj analizi postojanja prednosti, ali je prethodno odbio razlog koji se temeljio na povredi članka 49. UFEU-a jer je, prema navodima FCB-a, Komisija morala utvrditi da je obveza profesionalnih nogometnih klubova da se preoblikuju u sportska dionička društva bila protivna slobodi poslovnog nastana, zajamčenoj tom odredbom. U takvim okolnostima, Sud ističe da su FCB ili Španjolska, koja je intervenirala u potporu zahtjevu nogometnog kluba, mogli u okviru protužalbe osporiti osnovanost razloga za odbijanje navedenog tužbenog razloga, iako je Opći sud prihvatio njihove zahtjeve iz drugih razloga. U nedostatku takve žalbe, pobijana presuda stoga je u pogledu tog pitanja postala pravomoćna.

Nakon tog pojašnjenja, **Sud smatra da stanje postupka dopušta da se o sporu odluči te je posljedično, donoseći odluku o njemu, odbio ostala četiri tužbena razloga iz prvostupanjskog postupka, koji se temelje, redom, na pogreškama koje je Komisija počinila prilikom ispitivanja prednosti dodijeljene predmetnom mjerom, povredi načela zaštite legitimnog očekivanja i pravne sigurnosti, povredi članka 107. stavka 1. UFEU-a jer Komisija nije smatrala da je sporna mjera bila opravdana internom logikom predmetnog poreznog sustava kao i povredi pravila primjenjivih na povrat postojeće potpore. Posljedično, Sud je odbio FCB-ovu tužbu.**

NAPOMENA: Protiv odluke Općeg suda Sudu se može podnijeti žalba ograničena na pravna pitanja. Žalba u načelu nema suspenzivan učinak. Ako je dopuštena i osnovana, Sud ukida odluku Općeg suda. Ako je u predmetu moguće presuditi, Sud ga može i sam riješiti. U suprotnome, predmet se vraća Općem sudu, koji je vezan odlukom Suda donesenom povodom žalbe.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke sa čitanja mišljenja dostupne su na "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106